

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
6 december 2007

Ons kenmerk
HO/CBV/2007/50796

Uw brief van
6 december 2007

Uw kenmerk
07-OCW-B-069

Onderwerp

Voorhang ontwerpbesluit tot wijziging van het
Uitvoeringsbesluit WHW in relatie tot de
strategische agenda voor het hoger onderwijs-,
onderzoek- en wetenschapsbeleid

Bij brief van 22 november 2007 (Kamerstukken II 2007/08, 29 853, nr. 35) heb ik u een ontwerpbesluit houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit WHW aangeboden. In de brief van 6 december 2007 met kenmerk 07-OCW-B-069 is mij namens de leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap verzocht aan te geven welke relatie er bestaat tussen dit ontwerpbesluit en de strategische agenda voor het hoger onderwijs-, onderzoek- en wetenschapsbeleid.

In het aangehaalde ontwerpbesluit is voorzien in wijziging van enkele bepalingen die in werking treden vanaf het begrotingsjaar 2008, 2009 en 2010. De inhoudelijke maatregelen vloeien onder meer voort uit de voornemens die zijn geformuleerd in de brief aan de Tweede Kamer van 13 juni 2005 (Kamerstukken II 2004/05, 22 452, nr. 21) met als strekking dat de rijksbijdrage van instellingen niet meer mede afhankelijk is van het aantal niet-EER-studenten maar dat de instelling daarvoor een vast bedrag ontvangt. Daarnaast is sprake van uitvoering van de wet van 17 juni 2007 (Stb. 254) in verband met onder meer het woonplaatsvereiste en Associate-degreeprogramma's. Tot slot noem ik in dit verband de uitvoering van bestuurlijke afspraken die met instellingen zijn gemaakt over onder meer de inbedding van de bekostiging van ambtsopleidingen en instituten voor internationaal onderwijs en onderzoek. Bij de meer technische aanpassingen gaat het om een bundeling van percentages en bedragen onder één noemer met als benaming "onderwijsopslag", het hanteren van één peilperiode voor het hele hoger onderwijs, ordening van de wijze waarop bekostigingsniveaus per opleiding worden bepaald en het vervallen van belemmerende uitzonderingsbepalingen voor lerarenopleidingen. Bij de totstandkoming van het ontwerpbesluit zijn VSNU, HBO-raad en uitvoeringsorganisaties betrokken.

Het ontwerpbesluit conflicteert naar mijn mening niet met de voornemens over wijziging van de instellingsbekostiging in de strategische agenda voor het hoger onderwijs-, onderzoek- en wetenschapsbeleid (Kamerstukken II 2007/08, 31288, nr.1).

In de strategische agenda is het voorstel opgenomen om vanaf het begrotingsjaar 2010 de bepalingen over de instellingsbekostiging in het (nog vast te stellen) Uitvoeringsbesluit WHW 2008 zo te wijzigen dat de rijksbijdrage die universiteiten én hogescholen ontvangen gebaseerd wordt op:

- het aantal studenten dat per jaar is ingeschreven bij geaccrediteerde bachelor- en master-opleidingen,
- het aantal bachelor- en mastergraden dat aan studenten is verleend, en
- een instellingsspecifieke onderwijsopslag.

Met deze beoogde aanpassing vervallen de huidige aparte bepalingen voor hogescholen en universiteiten. In plaats van de complexe telling van eerstejaars- en onderwijsvragende studenten wordt het aantal ingeschreven studenten gehanteerd, om meer dan nu het geval is recht te doen aan de onderwijsinspanningen die instellingen leveren. Daarbij tellen alleen studenten mee die binnen de nominale studieduur studeren. Een belangrijke aanpassing is dat alleen studenten meetellen die nog geen graad hebben behaald, waarmee de overheid haar financiële verantwoordelijkheid voor het volgen van hoger onderwijs nader afbakent. De diplomaopslag wordt kleiner. Het voorstel in de agenda vloeit voort uit het bestuurlijke akkoord van VSNU, HBO-raad, ISO en LSVb van 22 oktober 2007.

De omvang van de onderwijsopslag zal naar het zich laat aanzien deels afhangen van extra kwaliteit en andere bijzondere prestaties van instellingen. Verkend zal worden wat voor- en nadelen van invoering van parameters voor kwaliteitsbekostiging zijn. Hierbij zullen ook HBO-raad, VSNU en de studentenbonden worden betrokken. Afhankelijk van die verkenning neem ik volgend jaar een beslissing over het al dan niet invoeren van de onderwijsopslag als kwaliteitswaarderend instrument, onverlet de andere functies van deze opslag.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Ronald H.A. Plasterk